

Cikkismertetés: A testtömegindex és az összhalálozás, illetve az okspecifikus halálozás összefüggései

Article review: Association of body mass index with overall and cause-specific mortality

Ismertető: Wolher Veronika ✉
Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvosi Kar, Orvosi Népegészségtani Intézet

Ismertetett cikk: Bhaskaran K, dos-Santos-Silva I, Leon DA, et al. Association of BMI with overall and cause-specific mortality: a population-based cohort study of 3.6 million adults in the UK. *Lancet Diabetes Endocrinol.* 2018;6:944–53. doi: [10.1016/S2213-8587\(18\)30288-2](https://doi.org/10.1016/S2213-8587(18)30288-2)

Beküldve: 2019. 04. 02.
doi: 10.24365/ef.v60i3.448

Kulcsszavak: elhízás; testtömegindex; halálozás

Keywords: obesity; body mass index; mortality

Az egyén tápláltsági állapotát leíró testtömegindexről (BMI) ismeretes, hogy szoros kapcsolatban áll az összhalálozással, de eddig kevés tanulmány bizonyult elég nagy esetszámúnak ahhoz, hogy megbízhatóan vizsgálja a BMI és az okspecifikus halálozási kimenetek széles skálájának összefüggéseit.

Az alább ismertetett követéses vizsgálatban az Egyesült Királyságban gyűjtöttek adatokat 1998 és 2016 között a 16 éven felüli lakosság köréből. A kutatásban a nemzeti halálozási nyilvántartás és az alapellátás adatait használták fel a BMI és az összhalálozás, valamint az okspecifikus halálozási adatok összefüggéseinek feltáráshoz. Ehhez az adatokra illesztett és korrigált Cox-regressziós modellekkel vizsgálták a BMI és az összhalálozás, valamint a BMI és a Betegségek Nemzetközi Osztályozása 10. verziójú (BNO-10) kódok szerinti okspecifikus halálozási kimenetek széles skálája közötti kapcsolatot. A modelleket korrigálták nemre, korra, dohányzási és alkoholfogyasztási szokásokra, kettes típusú cukorbetegség fennállására és társadalmi-gazdasági helyzetre a többszörös deprivációs index (Index of Multiple Deprivation, IMD) segítségével. A teljes vizsgálati csoportba több mint 3,5 millió személy került. A következő eredmények közel

2 millió nem dohányzó és közel 200 ezer elhalálozott személy adatainak elemzéséből származnak. A BMI J-alakú összefüggést mutatott az összhalálozással; a BMI 5kg/m²-es növekedésének becsült veszélyhányadosa 0,81 (95%-os megbízhatósági tartomány 0,80-0,82) volt 25kg/m² alatt és 1,21 (95% megbízhatósági tartomány 1,20-1,22) volt e felett. A BMI a közlekedési balesetek kivételével minden halállal összefüggést mutatott, ám annak alakja változó volt. A legtöbb halálok, úgymint a daganatos, szív- és érrendszeri, valamint légzőszervi megbetegedések J-alakú összefüggést mutatnak a BMI-vel, a legalacsonyabb kockázatot a 21-25kg/m² tartományban tapasztalták. A mentális- és viselkedészavarok, a neurológiai és a nem közlekedési baleseti okok esetében a BMI fordított összefüggésben volt a halálozással a 24-27kg/m² tartományig, és a magasabb BMI értékek esetében gyengébb kapcsolatot mutatott. Az öngyilkosság, vagy gyilkosság okozta halálozások esetében fordított lineáris kapcsolat volt megfigyelhető. A BMI és a halálozás közötti kapcsolat fiatalabb korban erősebbnek bizonyult, mint idősebb korban. A legkisebb halálozási kockázathoz kapcsolódó BMI magasabb volt az idősebbeknél, mint a fiatalabbak-

nál. Az egészséges testsúlyú (BMI 18,5-24,9kg/m²) személyekhez képest a 40 éven felüliek várható élettartama 4,2 évvel volt kevesebb az elhízott (BMI≥30,0kg/m²) férfiak és 3,5 évvel az elhízott nők esetében, míg 4,3 évvel volt rövidebb az alultáplált (BMI<18,5kg/m²) férfiak és 4,5 évvel az alultáplált nők esetében.

Amikor a dohányzókat is bevonták az elemzésekbe, a legtöbb halálokra vonatkozó eredmény nagyjából hasonló volt, noha az alacsonyabb BMI értékekkel rendelkező személyek körében kissé erősebb kapcsolatok mutatkoztak, ami a dohányzás enyhe zavaró hatására utalhat.

TANULSÁGOK A HAZAI SZAKEMBEREK SZÁMÁRA

A tanulmányban leírtak szerint a BMI és az összhalálozás, illetve a legtöbb okspecifikus halálozás kapcsolata J-alakú összefüggést mutat. Jelen vizsgálat eredményei nemcsak a magas, hanem az alacsony BMI kockázatnövelő szerepére is felhívják a figyelmet, valamint életkori összefüggéseket is feltártak. A tanulmány eredményei szerint az alacsony BMI megnövekedett halálozási kockázattal társul többek közt a mentális- és viselkedészavarok, a neurológiai és a külső okok esetében is. Ezért érdemes minden életkorban nagyobb hangsúlyt fektetni az optimális energiaegyensúlyra a normál testtömegindex megtartása, illetve elérése érdekében.